

17. szám.
Dec. 24-én 1859.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Évharmadra, azaz sept.–dec. hóra 2 pft., vagy 2 ft. 10 kr. ny. pénz; egész évre 6 pft., vagy 6 ft. 30 kr. ny. pénz. — Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárnál.
Kiadó-hivatal: Pesten egyetem-utca 4-dik szám.

IV. kötet.

A TUDOMÁNYNAK NINCS HÁZA!

Jelige: „Az eszterágnak is van fészke.”

Párduczos apák! és minden párducz nélkül
Megszületett fiak, tekintetek szélylyel.
A kik itt laktok a boldog Kanahánban
Mely, mint mondják, egykor folyott mézzel téjjel.
— Bizony mézzel téjjel!

Be sok ékes város, be sok csinos helység
Emelkedett e szép darab földön szerte.
A hány palota van, ha azt megolvassák:
Fölmenne a száma talán százezerre;
— Bizony százezerre.

Várat is építünk, a mennyi csak kellett.
Igen sok nem jó már, csupán kisértetnek.
A mi pedig megvan, rosszul kamatozik,
Mert hasznóbért tőle nem igen fizetnek —
— Bizony nem fizetnek.

Építünk odakinn, jó Pest város végén,
Nagyszerű palotát, szép tágas termekkel;
Katonát növelő iskolának valót,
Mintha azt a magyar nem tudná, hogyan kell?
— Bizony tudja, hogyan kell?

Városnak, megyének van mindenütt háza,
Nem jó, ha a törvény az ég alatt lenne,
Megáznék, megfáznék, ellopnák, vagy épen
Hozzátennének — és kár történnék benne.
— Bizony nem jó lenne.

Mulatságra való házunk is van már sok.
Szinházak, táncztermek, lovarkör, sercsarnok,
Külön épületet kaptak a lovak is.
(Elismerjük róluk, hogy ők nemes barmok)
— Bizony nemes barmok.

Vannak házaik a gonosztevőknek is:
Házgyujtogatónak, gyilkosnak, tolvajnak.
Bár azoknak bokros érdemű lakói
Nem igen örülnek azon, hogy ott vannak,
— Bizony nem ők annak!

Sőt már a bolondok számára is épül
Az országos nagy ház, (el se férnek ebben;
Még mikor csordultig tele lesz bolonddal,
Akkor is odakinn lesznek sokkal többen,
— Bizony sokkal többen).

Boldog boldogtalan maga ura inmár.
Mars, Mercur és Bacchus fel van palotázva,
Bűnösnek, bolondnak van díszes hajléka.
Csak a tudománynak nincsen nálunk háza
— Bizony nincs még háza.

Pedig ez a fegyver! pedig ez a törvény,
Ez nevel jó embert és igaz honpolgárt,
Ez alapja minden nemzet életének
És még is mindeddig senki sem gondolt rá —
— Bizony nem gondolt rá.

 Valamint az 1858-ki, ugy f. évi teljes számu példányokkal még szolgálhatunk.

Hogy még sincs otthona, a hová gondterhes
Homlokát lehajtsa, mind e mai napig.
Mások udvarán él, mint valami jött ment :
Keserű, keserves zsellérségben lakik
— Bizony csak úgy lakik.

No de majd másképp lesz! Hozzá fogunk végre
S a mit elmulasztánk, azt most helyre ütjük.
Áldozatfillérek milliökká nőnek :
S tudományunk úri házat felépítjük,
— Bizony felépítjük.

K—s M—n.

A P Á V I Á N.

Bürgözdi bácsi csintevései közé tartozott még e következő is.

Egyszer másodmagával utazott az alföldön. Utitársa egyúttal ismerős rokona is volt, kivel az egész úton évődött torzonborz szakálla miatt. Ő maga a szépen kifent bajusz mellé semmi szakállt nem viselt, a mi még akkori időben szokatlan volt s csak később kezdé divatra kapni.

— Minek már az a földet-seprő szakáll? Olyan benne uramöcsém, mint valami nyúlörkereskedő. Csudálom, hogy még meg nem szólították, hogy nem vesz-e ócska nadrágot? mintha valami kifordított téli kesztyűt húzott volna az állára. Ugyan, hogy tudja tőle felkötni a nyakra-valót? Nem hág rá, mikor az utcán megy? sok csizmakefe elszakad abba úgy-e, mikor a sár ráfagy télen? Az az egy jó benne, hogy éjszaka takarózóra, ebédnél meg asztalkendőre nincs szük-sege. Ugy-e fél, mikor úgy maga van a szobában, aztán a tükör felé megy? Nem csukja oda néha az ajtóhoz, mikor elfelejtkezik róla?

Mondhatta ez neki, hogy hiszen őseink is így viselték, hogy lám Tuhutum meg Bendegúz mekora szakállakat hordtak! „Tehették azok, mert pogányok voltak, de már keresztvény emberhez csakugyan nem illik ilyen bundás ábrázattal ijesztgetni a fiatalságot. Hiszen ha a sipkáját felteszi, épen csak az orra hegyéről ismernek rá, hogy kicsoda? az szerencsére olyan bibircsós, a hogy senki másé Bács-Bodrogh vármegyében.“

Az ártatlan szakállviselőnek ilyen izgágát kellett végig hallgatnia az egész úton. Éjszakára egy falusi vendéglőben kellett megszálniok; a hol Bürgözdi bácsi rendesen állomást tartott: ismerték már nagyon.

Szokott szobájában megvetették az ágyat, a benyilóba a szakállas utitárs telepedett le s nagyon el levén törödvé, mingyárt le is feküdt.

Kis idő múlva jön a korcsmáros Bürgözdi bácsihoz, elhálálkodik, hogy milyen rég nem látta, csakhogy megint látja; jól esik a szívének, mikor látja : — hát az a *másik úr* ki légyen?

— Micsoda másik úr?

— No az, a kivel tetszett jönni a kocsin, és már le is feküdt.

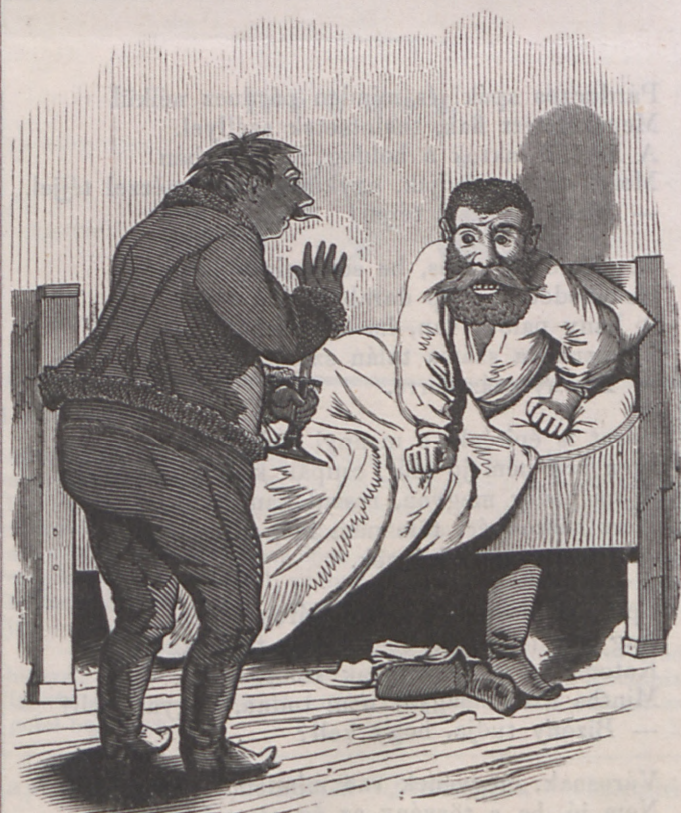
— Vagy úgy! Nem úr az, gazduram, hanem *pávián!*

— Pávián! — szól a korcsmáros elbámulva.

— A biz a. Most vettem Bécsben tizezer forintot; viszem le Milos hercegnek Belgrádba.

— Jaj, én még soha sem láttam páviánt életben; de bánom, hogy jobban meg nem néztem, mikor a kocsirol bejött. *Majd olyan volt az, mint az ember.*

— Persze. Nagyon hasonlít az emberhez, csak hogy csunyább.

— Nem volna szabad megtekintennem egy pillanatra, kegyes engedelmével?

— Tessék. Hanem vigyázzon magára, mert harap.

— Óh iszen majd lábújjhegyen járok.

Azzal az ártatlan fogta a gyertyát a kezébe s ment lábhegyre állva a benyilóba.

Az utitárs pedig mindezt hallotta az utolsó szóig.

Hát a mint a koresmáros elfojtott lélekzettel

oda csoszog az ágyához, felugrik ez dühödten, mint valami igazi pávián, nyakon ragadja, püföli; az ártatlan halálfiának érzi magát a fenevad körmei között, ordit, tüzet, gyilkost kiált; míg Bürgözdi bácsi az oldalait tartja nevetében.

Hanem a nagy huzakodásban összetépték a selyem paplant, azt csakugyan neki kellett megfizetni.

K—s M—n.

A PUTNOKI KÖZÖS HARANG.

Történeti adoma.

Putnokról a régi időből három példabeszéd maradt fel a népszáján.

A krónikák szerint : Miksa király idejében a putnokiak a törökre gyakran portyázni járván, onnan sokszor prédával rakodtan s tarisznyájakat törökfővel megtömve tértek vissza; innen eredt a „putnoki pajkos, putnoki tarisznya“ elhírhedése.

Későbbi időkben a putnoki vár a végvárak közé soroztatott ugyan, de annyira megnemerosítottetett, hogy nagyobb erőnek sikerrel ellentállhatott volna: így hol a németnek, hol a töröknek magát feladni kénytelen lön; e miatt példabeszéddé vált : „hajlik mint Putnok.“

A harmadik példabeszédnek már valamivel hosszabb a históriája.

Putnok a régi időben két részre oszlott. A vár és környéke Putnokváraljának neveztetett s birta az Orlai család, a másik részt, mit az első től csak egy patak választott el, Putnokfalvának hívták, több kisebb birtokos tulajdona volt. Mindezen felosztás mellett is a két rész birtokosai, sőt a többi lakosok is — bármelyik vallásfelekezethez tartoztak legyen — egymásközt békesen és barátságos jó viszonyban éltek; sőt, mi abban az időben nagy ritkaság volt, a katolikusoknak és kálvintkövetőknek egy, a váralatti haranglábon álló közös harangjok volt; mikor szükség volt rá, egyformán szólott az mindakét felekezetbelinek.

A jó egyetértés tartotta magát egész az 1678-ik évi nagypéntek napjaig. Ekkor Orlai Borbála a várúrnője, hogy a nevezetes napon a harang néma maradjon, a harangütőt kivétette s a várba felvitette; mely dolgot Kis Mihály egyházi és harangozó tiszteletes Szendrei Pál akkori putnokfalvi prédikátor úrnak szomorún panaszlott el.

A különös hír legkisebbet sem zavarta meg tiszteletes urat; előhivatta a kurátort s az egyház elöljáróit, meghagyá ezeknek, hogy a harangot a haranglábról tüstént vegyék le, s szállítsák Putnokfalvára az ő parochiális kúriájára. A rendelet oly hiven és gyorsan lön teljesítve : hogy a várbeliek csak akkor tudták meg a harang elvitelét, mikor már azt tiszteletes úr saját udvarán, két oszlop közé felvonatá; oldalait kalapácsal vetrvén, beharangoztatott.

A történekről értesült városszonyát harag és méreg futotta el; bosszúsán üzent tiszteletes Szendrei Pál úrnak : hogy a harangot, a mint kivétette és elvitette, azon a módon tétesse illető helyére, különben nem fogja megköszönni, hogy ha ő lesz kénytelen azt helyretétni.

Szendrei Pál nem az az ember volt, kire könnyen lehetett ráijeszteni. A kemény üzenetet hallván, hidegen és komolyan válaszolá : „Mondjátok meg a nagyságos asszonynak, hogy a harang-osztályt nem mi kezdtük el; nagyságának elsőbbsége, szabad választása volt, ezen jussával élvén, a harangból azt a részt vette el, a melyik neki tetszett; mi megérjük azzal a mit nekünk hagyott; ezt tőlünk igazságosan nem kívánhatja s el nem veheti.“

Lehet gondolni, hogy a parancsolathoz s feltétlen engedelmességhez szokott úrnőt a váratlan válasz mennyire felingerlette. Rögtön hivatá a várnagyot, ennek keményen megparancsolá, hogy harmincz hajdút magához vevén, a harangot Putnokfalváról, a pap udvaráról — ha szép szerivel nem lehet — erőhatalommal is a várba felvitesse.

Tiszteletes Szendrei Pál úr előre tudta, mi fog következni; ezért : hogy az készületlenül ne találja, a fentebbi üzenet után mindjárt értesíté hiveit, hogy a harangot és az ekkélsziát közel

veszély fenyegeti. Az erről tudósított nép fel-fegyverkezve s elszántan az erőszakoskodás visszaverésére, tömegestül tódult a parokiára.

A vár és a parokia közti út felére sem haladt a várbeli csapat, midőn a vár keleti tornyából a visszatérésre jeltadó síp megszólalt, utána ugyan abból a toronyból a vörös zászló kitűzetett, és a toronyőr hangosan jelenté, hogy a Sajó mellett a Nyársdomb felül Putnok-felé nagy csapat török közelget. E hirre minden helybeli ellenkezés egyszerre megszűnt, a vár csapat sietve tért vissza; utánok Putnokváraljának és Putnokfalvának minden mozogható népe — magával czipelvén becsesebb vagyonát, mit hirteleniben felöllehetett — addig mig a vaskapu be nem csukatik, a várba bejutni sietett; a véletlen s hirtelen támadt zavarban a pörös harang Putnokfalván maradt.

A meglepett várőrség s a várbagyúlt népség alig hogy a kaput bezárhatá, már a portyázó törökök Putnokfalván voltak; az ottani üresen hagyott házakban raboltak; a könnyen szerzett prédát szekerekre rakván, oly gyorsan mint jöttek — eszökágában sem lévén a vár megtámadása — távoztak; mig a várőrség a véletlen meglepettetés közt védelemhez készült, annyira elvonultak a portyázók, hogy az üldözésekre elkésetten küldött várbeli csapat, azokat sehol be nem érhetette.

Szendrei Pál tiszteletes úr, hazaérvén, házát s udvarát szintén kirabolva találta; ez neki még sem fájt úgy, mint az : hogy a pörös harang török kézbe került s elvitetett.

Néhány hóval a történetek után Teleki Mihály az erdélyi hadakkal Putnokot megszállotta; seregéhez több putnokiak csatlakoztak, kik őt mind előnyomulásában s mind visszavonulásában követték. Ezek közül, ezen hadjárat alkalmával Bakos István Ónodon a Putnokról elrablott harangra ismert; tudakozódás után végire járt annak is, hogy az ónodiak a harangot a törököktől vették; hazajövén, a látottakat és hallottakat

tiszteletes úrnak bejelenté. Minek folytán az egyházi tanács Bakos István mellé még három követet nevezvén ki, őket a harang visszaszerzésével megbizá, utasításul adván : „hogya ónodi uraimékkal jóra mehetnek barátságosan, igérjék meg az ő kigyelmek lehető költségeinek visszatérítését.“

A küldöttek megbizásukat hiven és pontosan teljesíték; mindemellett is az ónodiakkal sem mire sem mehetek, kereken kimondván a következőknek, hogy ők a harangot semmi áron se adják vissza; sőt midőn a putnokiak igazságokat keményebben vitatnák, az ónodiak magyarosan értékre adták : hogyha sürgetéseikkel fel nem hagynak, majd megmutatják ők : merre visz az út Putnok felé.

Búsan, s bosszúságokat elfojtva távoztak Ónodról a küldöttek; útjukban, a mint a fejöket azon törték : miként fizethetnék vissza a vendégmarasztást, az ónodi gulya a határszélen szemökbe tünt. Bakos István nógatására a gulya közé lovagolnak, abból egy csapatot kiszakítván, azt nagy sietséggel magok előtt Putnokfalvára egyenesen a tiszteletes úr udvarára felhajtják.

A zajra s lármára szobájából kimenő tiszteletes, meglátván a követeket, első szava hozzájuk e volt :

— Hát a harang uraim?

— Itt bög az udvaron — válaszolt Bakos István, az udvarra szorított tinókra mutatván.

Denique a harang Ónodon, a helyett a tinók Putnokon veszte. Az eféle visszatörölások még abban az időben napi renden valának; nem lévén szokásban még akkor az ilyen eljárásokról a jegyzőkönyvet a helyszínén felvenni, a történetek valóságáról csak a nép száján felmaradt ezen példabeszéd : „elbödült, mint a putnoki harang“ tanúskodik.*)

*) Tanuság pedig ebből az, hogy mikor az atyafiaknak közös veszedelmük vagyon, akkor egymás között ne civődjanak.
Szerk.

A bajusz.

18—ban bajuszt eresztett a tiszteletes úr, a híveknek sehoggy sem tetszett az, különösen a templomban ki nem állhatták. Néhányan az előkelők közül fel is szólíták, venné le a bajuszt. A tiszteletes úr váltig ipar-

kodván őket felvilágosítani, felszólítá, mondjanak csak egy alapos okot. — Hát — mondák — ha nem borotválja le a bajuszt, akkor nem tudunk semmi különbséget tenni tiszteletes uram közt és a nótáros uram közt.

A zongora mellett.

Zongoránál ült a kisasszony és énekelt. Benyit a paraszt a szobába :

— Leányasszony! Nincs itthon a majszter?

A kisasszony nem engedi magát az áriából kizavartatni s énekelve válaszol :

„Óh égi üdv te vagy csupán
(Nincs itthon az édes apám)
Örönapom sugára,
(Kimene a vásárra.)

— Ezt a sarut meg kék talpalnyi, vagy mi.

— „Enyim vagy Isten anyala,
Enyim örökre már;
(Menjen el már a pokolba,
Kegyelmed vén számár!)

Mi bort nem iszunk.

Midőn az igen derék és közszeretető K. református lelkész, elfoglalá egyházi állomását, figyelmeztetve lőn, hogy az egyház és iskola két szolgája, tudnillik az úgynevezett egyházi és iskola-bedellusa gyakorta felszoktak hajtani a garatra, jó lenne, tartana hozzájuk egy kevés erkölcsi leckét. Csakugyan a mint először tevék a fentemlitettek tisztelésüket, a derék lelkész előadván

nekik szépen a mértékletlen borivásból származható roszt következményeket, mennyire árt az az egészségnek, mennyire visszatartóztatja az az embert kötelességei teljesítésétől, mennyire apasztja a mértékletlen borivás az ember vagyonát stb. Midőn ily szép erkölcsi leckét tartva nékik, egyszerre mindakét fontos egyházi tekintély a legnagyobb öröm és csudálokozás vegyületével mint megtestesült ártatlanság, azt felelék :

— Hiszen tiszteletes úr, mi bort nem iszunk!

— Tehát mit isznak kigyelmetek? — kérdé a lelkész.

— Hát engedelemmel : pálinkát.

Aranypróba.

— Van az úrnak arany-halat? Adjon nekem arany-hal kettő. Az a kis tánczosnét ott a színháznál mindig szekíroz nekem, hogy karácsonyi ajándék, Kriszkindli, wie haiszt? vegyek neki valami arany Schmuck. Veszek neki aranyhal. Ez a legolcsóbb arany — van. Hogy darabja?

— Egy huszas.

— Gott über die Welt! milyen olcsó. Akarok mondani, drága.

— Tessék választani. Igen szép példányok.

— Mingyá, mingyá. Majd elébb kiveszek az enyim Probiertestein; megpróbálok neki, hogy igazi arany-e ezt a halat?

Proletár álmok.*)

Szépen kifejti versiben
 Petőfi, a nagy és merész :
 „Az álom ablak, melyen által
 Lelkünk szeme jövőbe néz.“

Szent ige a költő szava :
 Gondoltam, s lelkem benne hitt.
 De óh! az ige szózata,
 Engem hívőt a jégre vitt.

Azt álmodám : angyal szelíd
 Leányka ült ölembe le,
 S ezt sugdosá . . . emlékezem,
 Most is cseng a fülem bele.

„Szerelmem, édes angyalom!
 Kétszázezer forint, nesze!
 Ez itt tied. De vajjon? ah!
 Szerelmed állandó lesz-e?“

„Kétszázezer forint? Tied,
 Tied vagyok, s leszek hiven;
 Kiért dobogna oh! kiért
 Epedne, vágyna hő szivem?“

Máskor meg, egyszer álmodám.
 — S ez álom úgy játszott velem,
 Mert tudni kell, a gyermeket,
 Fiú, leány . . . mind kedvelem.

Tehát azt álmodám : hogy a
 Divánra elnyujtózkodám;
 S szent Jóllakásra gondolék,
 A mint az ajtó nyíla rám,

S bejön okos, szép kis fiam,
 S az asztalhoz hajhász, keres,
 S ezt mondja : „jőjj be hát, apám!
 Hamar, mert elhül a leves.“

Ez így lesz a jövőbe hát,
 Gondoltam : s Fánit elvevém.
 „Késő eső után köpeny“
 De — szó mi szó — bánom biz én!

Igaz! van asszony, van leves,
 S fiú . . . Hogy elbődült megint!
 De hát nemes dalnokvezér!
 Hol a „kétszázezer forint?“

*Kolibrý Jenő.**)*

*) Mutatvány szerző : „Csillag illat“ ezimű humoristikus verseiből, melyek közül még egy se látott napkele . . . akarom mondani napvilágot.

**) Annyira el van kapkodva a szárnyas név (Kappan Tóbiás, Csirke Feri, Pulyka Panna stb. stb.), hogy nekem csak e piczike maradt, pedig hát az ember a divatból csak nem akarna elmaradni. Így legalább a ragadozók — a kritikusok — nem vesznek olyan könnyen észre.
 K. J.

Borkoresolyák.

Lőrincz urambátyám a többek között arról volt nevezetes, hogy nem szerette, ha visszamondott valaki neki valamit; azért ő szörnyen tudott haragudni, hogy valaki nem hagyja helyben szavait. Egyszer kocsisának vacsorafelé így szól :

— Ereclj Jancsi, mászsz fel a szederfára, kenyerezzél!

— Igenis, értem nagy uram, de hát a kenyér hol van?

— Ejnye lánczadta . . . mit disputálsz velem?! tedd a mit mondok . . .

És a szegény Jancsinak kenyerezni kellett a szederfán kenyér nélkül . . .

Bemegy a tisztelendő úr az iskolába, hogy megtekintse az iskolába járó gyermekeket, s azoknak szorgalmukról meggyőződjék. Végig kérdezi őket, mindnyájan feleltek kérdésére úgy, a hogy . . . Hanem volt a legutolsó pad egyik szegletében egy kis fiú, kit épen az nap vezettek csak fel az iskolába. Ettől, miután megérté a tanítótól, hogy még csak ujoncz, általánosságban csak ezt kérdé :

— Hát te édes fiam, tudsz-e valamit?

— Igenis tudok a nagy erdőben egy serege fészket — felelé az őszintén.

X. mérnök künn a szőlőben mulatott egy barátjánál; este felé hűvösödvén az idő, egy a szomszéd szőlőben kálgató öreg odahív, s ezt mondja neki :

— Hallja kend öregem — menjen el hozzám, s mondja meg odahaza a feleségemnek, hogy küldje el a sálomat . . . Érti kend?

— Igenis értem!

Elment azután az öreg, bekopogtatott a mérnök urékhoz, s e szavakkal lép a mérnökné elé :

— Hallja a tensasszony, azt izente az úr, hogy küldje ki neki a sátorját.

Az asszony nem tudta elgondolni, hogy mit akar most férje a sátorral (mérnöki ernyő); hanem azért csak kiküldte neki a sátor . . .

Az öreg azután vállára vette, s kivitte a szőlőbe . . .

— Itt van uram! meghoztam a sátorját.

— Hallod-e Pintye — így szól a falu birája a cigányhoz : — egy asszonymnak több libája elveszvé, te rád van a gyanu, mert több izben téged láttak estenden épen arra sompolyogni.

— Megkövetem alássan, de akárki mondta ezst; azs ugyan csak nagy bolonddá tette biró urámát.

— Mi? engem bolonddá? — ripakodék rá a biró.

— *Asszazs : hogy okossá* — ákártám mondani.

— Nohát úgy beszélj.

Esküdjéek meg szi!

Vadkerti szolgabíró ur egyszer Borsodban utazott. A szekéren kivüle senki sem ült, mert a barkó nyeregből hajtott s így elég ideje volt a hegyes-völgyes vidékben gyönyörködhetni. Utazását csupán az keseríté el, hogy minden pillanatban átfutott rajta a hideg, ha a földülésre gondolt. Magas töltésen haladtak, melynek két oldala meredeken ment lefelé, midőn Vadkerti uram újra figyelmezteti a kocsist, még pedig szivrehatóbban mint azt eddig tevő, mondván:

— Te, föl ne düts, mert megöllek! — S hogy nagyobb súlyt fektessen szavaira, gyönyörű kis fokosát is fölemelé.

Azonban hogy, hogy nem, azt már én nem tudom, de a mint a szolgabíró ur ezen szavakat kiejté: azon perczen a szekér lefordult a töltésről.

A barkó sem vette a dolgot tréfának s szaladásnak indult.

Midőn a szolgabíró ur magához jött, utána kiálta:

— Gyere vissza te!

A barkó megfordult, kezével fültövét vakarta s azt felelé:

— Nem méek bi éen!

— Hát mért nem jösz te gazember?

— Mer megöl kigyémed.

— Nem öllek meg no, csak gyere.

— Nem hiszem éen!

— Ne bolondozzál, igazán nem öllek meg!

— A barkó erre komolyan szólt:

— *Esküdjéek meg szi!*

Mit volt mit tenni Vadkerti uramnak: kénytelen volt megesküdni az út közepén, hogy meg nem öli.

A barkó visszakullogott, de midőn a szolgabíró ur közel volt hozzá, nyakoncsipte s azt mondá:

— Megesküdtem, hogy nem öllek meg, de azt nem mondtam, hogy el nem páhollak.

Es úgy cselekvék, a mint megmondá.

A. T.

Őszinte válasz.

Tudjátok mi szép mulatságos foglalatosság az a gyalog agarászat, ló nélkül, nyálkás időben sokszor szokott tartatni ilyes verseny az olyas vadász-egyénségek által a kiknek lovaikat a nyulak és rókák megették, hát ilyen agarászatra mentek kifelé A. B. C. urak, per compagni, midőn szembe találják X-et, ki a vendégfogadóból hajtat kifelé, jókor reggel, s formáliter megtámadják, hogy mért nem szállott ő hozzájok, nekiek az nagyon dehonestál, hogy jó barátjok, egy főrangú ur, az ő falujokba még vendégfogadóba szálljon.

— Csak azon egyszerű okból szálltam biz én ide, — válaszol X. ur — mivel vendégfogadót láttam, azt pedig gondoltam, azért csináltatták önök uraim, hogy önöknél az ember többé ne alkalmatlankodjék, s azzal elvágtatott.

Kakas Márton emléklapjaiból.

— A h—i pap beküldé szolgálóját a szomszéd városban levő postára.

A leány hazaérkezvén, mondja a papnak:

— Kérem alássan, azt izente a postás ur, hogy egy levél van ott, de kilencz uj krajczárt tessék elébb beküldeni, mert máskép ki nem adja.

— Hát hogy beszéltél vele? hiszen nem tud az magyarul egy szót se!

— *Vagdal hozzá!*

— (Furcsa legitimatio.) A k—i papi gyűlésen papot kért R. x-ajku helységre két küldöttje (expressus) által. A küldöttek erősen, sőt makacsul ragaszkodtak egy fiatal káplánhoz, kit a szent szék teljességgel nem akart nekik adni papul.

Minden módon forgatta a gyűlés a két embert, de se szép szó, se dorgálás nem ért semmit. Állottak erősen mint a Sion hegye. Nekünk más nem kell! inkább betöviskeljük a templomajtót . . . ! Nem hagyjuk *fejünk* fenállásaig!

Végre valamelyik pap azt mondja:

— Mi még azt se tudjuk kigyelmetek kicsodák? hogy így hatalmaskodnak! *Van-e megbízó levelök? credentialisok?*

— De van bizony! mond az egyik expressus, s előre fordítván kissé, másfél arasznyi széles túsőjét: kivesz belőle valami papirozt s átnyújtja.

— Olvassa fel a főjegyző! kiálták többen.

A főjegyző, komoly, középidejű férfiú — kezébe veszi az iratot s alig néz belé: arca hol fehér lesz, hol veres, a szó torkán akad, s látszik, hogy az ajkán kitörni akaró kacaj hatalma ellen minden erejéből küzd.

— Halljuk! halljuk! olvassa hát!

Végre a főjegyző olvasni kezd, de tovább nem mehet ennél:

— Két jármos ökor . . .

Szegény ember, a credentionalis helyett, az ökorpassust nyújtá át.

ARANY MONDÁSOK

az idők tanúságaiból.

A bölcs Ben Galiba után.

Áldás, békeség, igaz keresztényi türelem és felebaráti szeretet legyen mindnyájatokkal szeretett atyámfiai az Űrban.

Mert csak azok tudják megbecsülni a békét, a kik elébb megkóstolták a háborút, azért áldott az, a ki háborúságot csinál az emberek között, mert ő kivántatja meg az emberekkel a békeséget.

Szeressed a te felebarátodnak feleségét, ökrét, szamarát és mindennemű marháját, valami annak kapuin belül vagon, mint saját magadét.

Hadd törje a hiábavaló világ olyan dolgokon a fejét, a mikre szükség vagon; te találj ki olyanokat, a mikre nem volt szükség, hogy híres ember légy a földön.

Tüzd ki az igazságot házadnak homlokára; — hogy senki el ne érje és ne kaphasson belőle.

Mert igaz az, hogy a betűkből támad a világosság, betűk pedig támadnak könyvnyomtató festékből, és így a világosság fekete. Ezt hirdessék minden népek.

Mivelhogy, lássátok, sok széna termett az idén, és az emberek nem akarják azt enni.

Jó volna pedig, ha még most is boldogok volnának azok, a kik mindent elhisznek, még azokat is, a mik az előfizetési felhívásokban vagnak.

Mert nagyobb öröm vagon ^(a szerkesztő) égben egy más laptól megtért bűnös előfizetőn, hogy sem mint száz igazakon, a kik sohasem olvastak egyebet, mint a Tanodai lapokat.

Ezeket jegyezd fel magadnak édes fiam, hogy az igaz útra valahogy rá ne tévedj.

R é b u s z.

A 16-dik számbeli rébusz megfejtése.

„Barometrum.“

Szerkesztői sub rosa.

— A mult számunkban közölt tréfás bonmot-t a tótokra kérjük csak is mint sebet nem okozó tréfát vetetni, s kinyilatkoztatjuk, hogy derék szláv ajku atyánkfiait, mint hontársainkat (igen kevés kivételekkel) mi is nagyra becsüljük és szeretjük. Beküldetett szerkesztőségünkhez a vadász-műszótár, szerkeszté Bérczy Károly. A nagy gonddal és hozzáértéssel szerkesztett könyvet ajánljuk mind a vadászok, mint a nyelvészek figyelmébe. Egy második kiadásnál azonban kérünk még néhány kimaradt műszót beletétetni. Ilyenek például: *rókat fogni*: mikor az ember prémes bekecsben a forró kályha mellé áll, aztán a ruhájának a szórét szép pirosra égeti. *Medve*: olyan nyomtatvány, a miből a könyvrus egy példányt sem tud eladni. *Vaddisznó*: olyan fiatal poeta, a ki mindig salon-novellákat ír s a mellett mindig a korcsmában

ül. *Kócsag*. Mikor az ember annyit ivott, hogy a feje előre viszi (a bor előreviszi a fejet a ser hátra, azért a németnél ugyanez „Haarbeutel.) *Téli zöld*: az előfizetési idény, mert az télen zöldül, nyáron kopár: még többekkel is szolgálunk. Petrovoszello. L. Illés ajánlatát elfogadjuk, kérjük a folytatást. Szegedre. A „fájdalmas kapitány“ folyamodását a „tisztelt hadi szentszékhez“ későbbi időkre eltettük, most nem kedvező rá az idő. (§. 4-ik!) B.-Ujváros. A kóser kút, vettük és adjuk. Bojtor János küldeményeit elfogadtuk. Ny.-Baktán. G. F. Kivánsága teljesül. Hazugfi Bandi. Egy pár jó közte. A cigány-mérnökrol használható. Uralkodó eszmék, nem adható. Őszi Rafael egy pár jó ötlete használható.

— Kurucz dolgok. Labancznak is nagyon szelidek.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: Jókai Mór.

Lakása: Magyar-utca 21. szám.

Nyomatott Landerer és Heckenastnál Pesten.

(Egyetem-utca 4. sz.)